

Texnologiya Hayot Tarzi Va Zaruratdir

Irgashova M.A.

Toshkent davlat

pedagogika universiteti katta o'qituvchisi

Annotatsiya. Mazkur maqolada talabalarni doimo yangiliklardan xabardor bo'lib turishligi to'g'risida fikr yuritilgan.

Kalit so'zlar: texnologiya, talaba, o'qituvchi, ta'lim, tarbiya, jarayon, yondashuv, maqsad, pedagogika, igg'or tajriba, amaliyot, mustaqil ta'lim.

Аннотация. В этой статье высказано мнение о том, что студенты должны быть в курсе событий.

Ключевые слова: технология, ученик, педагог, образование, воспитание, процесс, подход, цель, педагогика, передовой опыт, практика, самостоятельное образование.

Abstract. This article discusses how to keep students up-to-date.

Key words: technology, student, teacher, education, upbringing, process, approach, goal, pedagogy, best practice, practice, independent education.

Bugungi kunda bilim va ma'lumotlar mahsuldorlik, raqobat, boylik va qulaylikka erishishning asosiy kalitidir. Shunday qilib, jahon mamlakatlarida yuqori sifatli ta'lim olish darajasini oshirishga qaratilgan yondashuvlarga e'tibor qaratdilar. Inson kapitalini rivojlantirish uchun ta'lim jarayonidagi o'zgarishlar rivojlanayotgan dunyo bilan hamnafas olg'a bormoqda.

Muammo shundaki, agar biz taqqoslasak so'nggi asr bilan zamonaviy dunyo, biz ilmfan, biznes, tibbiyotning har tomonlama rivojlanishiga duch kelmoqdamiz.

Biz foydalanadigan o'quv dasturlarimiz va metodologiyalarimiz doimo yangilanib kelmoqda. Yangi yondashuvlar ommabop bo'ladi va qabul qilinadi, yangi maqsadlar qo'shiladi va raqamli texnologiyalar asrida talabalarimiz doimo yangiliklardan xabardor bo'lib, zamon bilan hamnafas rivojlanib va tez o'zgarib kelmoqda. Talabalarda ta'lim, raqobat jahon miqyosida va ko'nikmalar o'zgarimoqda.

Biz kimga o'rgatishimiz yoki qanday o'rgatishimizdan ko'ra, nima o'rgatganimiz bugungi kunda muhimroq. Biz talabalarimizga ishlaydigan va yordam beradigan an'anaviy tarkibni o'quv dasturlarimizda saqlashimiz kerak, lekin kelajakni ham kiritishimiz kerak, kelajak raqamli va u o'rganishni yaxshilaydi. Texnologiya hayot tarzi va zaruratdir va biz buni hal qilishga tayyor bo'lishimiz kerak. Bu uzoq yo'l va yo'lda hech narsani yo'qotmaslik uchun ko'p ish qilish kerak.

Dastlabki qadam:

1. *Materialni o'rganishga kirish.* Internet turli xil o'quv materiallariga to'la bo'lib, talaba darsda taqdim etilgan narsalarga qo'shimcha ravishda foydalanishi mumkin. Butunjahon Internetda mavjud bo'lgan elektron kitoblar, qayta ko'rib chiqish uchun qo'llanmalar va o'tgan imtihon hujjatlari mavjud bo'lib, talabalar o'zlarining bilim bazasini yaxshilash uchun foydalanishlari mumkin. Ta'lim muassasalari o'quvchilarning bu maqsadda foydalanishlari mumkin bo'lgan kompyuterlar va Internet bilan ta'minlaydi.

2. *Uzluksiz o'rganish.* Zamonaviy dunyoda o'rganish uchun sinfda bo'lish shart emas. Ta'limda axborot texnologiyalaridan foydalanish talabalarning qayerda bo'lishidan qat'i nazar, o'qishni davom ettirish imkonini berdi. O'qituvchilar va professorlar talabalarga topshiriqlar yuborishlari mumkin va ular hatto jismoniy jihatdan darslarga kirmasdan ham ularni bajarishlari va taqdim etishlari mumkin, shuning uchun o'rganish hech qachon to'xtamasligi kerak. Talabalar uyda bo'lganlarida ham o'qishni davom ettirishlari mumkin. Bu ta'lim sohasidagi samaradorlikni sezilarli darajada oshirdi.

3. *Bilim almashish.* Onlayn muhokama forumlari orqali talabalar bilim almashishlari, intellektual munozaralarda qatnashishlari va umuman bir-biridan o'rganishlari mumkin. Ta'limda axborot texnologiyalaridan foydalanish asosan geografik masofalarga qaramasdan butun dunyo talabalariga birlashish va tajriba almashish imkonini berdi. Ta'limdagi axborot texnologiyalari, shuningdek, o'quvchilarni madaniy xilma-xillik haqidagi tushunchani rivojlantirishga va, o'z navbatida, yanada bag'rikeng va birlashgan dunyoni yaratishga majbur qildi.

4. *Audiovizual materiallardan o'quv quroli sifatida foydalanish.* Ta'limda axborot texnologiyalaridan foydalanish repetitorlarning o'quvchilarga dars berishini ancha osonlashtirdi. Audio va vizual materiallardan foydalanish orqali talabalar o'qitiladigan mavzularni yaxshiroq tushunishlari mumkin. Sinfda o'qitiladigan nazariyaga ko'rgazmalar o'tkazish va ba'zi amaliy jihatlarni kiritish endi ancha osonlashdi. Shunday qilib, sekin o'rganuvchilar sinfda dastlab o'qitiladigan narsalarni tushunganlar bilan uchrashish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

5. *Masofaviy ta'lim.* Noyob ehtiyojlarga ega bo'lgan o'zgaruvchan aholiga moslashish uchun ta'lim muassasalari ushbu yangi demografik ehtiyojlarni qondirish uchun ta'limda axborot texnologiyalaridan foydalanmoqda. Onlayn kurslar ish bilan band bo'lgan va yosh aholining ko'pchiligiga sinfga qaytishga va ikkinchi daraja yoki qo'shimcha sertifikatlariga ega bo'lish imkonini berdi. Siz Vatanimni tark etmasdan va o'zingiz uchun qulay vaqtda xorijdagi kollejga o'qishga kirishingiz mumkin.

6. *Hujjatlarni to'g'ri yuritish.* Texnologiyadan foydalangan holda talaba yozuvlarini yanada tizimli va xavfsizroq saqlash mumkin. Ilgari ish yuritish qo'lda olib borilgan va fayllar yo'qolishi hollari ko'p bo'lgan davrlardan farqli o'laroq, ta'limga axborot texnologiyalarining joriy etilishi hisobni xavfsiz va to'g'ri yuritish imkonini berdi. Shunday qilib, ma'lumot olish ancha osonlashdi.

7. *Videokonferensaloqa vositasi.* Video konferentsiya texnologiyasi yordamida o'qituvchilar virtual darslarni osongina o'tkazishlari va talabalarga istalgan joydan, istalgan vaqtda yuqori sifatli o'rganish tajribasini taqdim etishlari mumkin. Bundan tashqari, u ota-onalar, o'qituvchilar va boshqa xodimlar o'rtasidagi aloqani yaxshilaydi, chunki PTA yig'ilishlari, konferentsiyalar, o'quv mashg'ulotlari va boshqalar ishtirokchilarning jismoniy ishtirokini talab qilmasdan osongina o'tkazilishi mumkin.

Auditoriyada texnologiyadan foydalanish o'quvchilarimizga muammoni yaxshiroq yechuvchilar, doimiy tadqiqotchilar, ko'proq avtonom o'quvchilar, interfaol va hamkorlikda bo'lishga yordam beradi. Texnologiya global loyihalarda hamkorlik qilishga yordam beradi, u haqiqiy materiallarni taqdim etadi va yozish va tinglash ko'nikmalarini hamda kommunikativ qobiliyatlarni yaxshilashning yaxshi usuli hisoblanadi. Ular allaqachon undan

foydalanishmoqda. Ular har kuni bir-birlariga pochta jo‘natishadi, mobil telefonlar orqali xabarlar jo‘natishadi, har kuni onlayn ma‘lumotlarni to‘ldirishadi, suhbatlashishadi va hayotlarining ko‘p qismini Internetda o‘tkazishadi. Jamiyatning bilim va texnologik taraqqiyoti ortib borishi bilan mamlakatimiz fan va texnologiya rivoji bilan hamnafas bo‘lishga yordam beradigan o‘rganish ko‘nikmalarini talab qiladi. Jamiyatdagi ta‘lim tizimlari va shuning uchun ta‘lim boshqa ijtimoiy institutlardan, global qishloqda keng ma‘lum bo‘lgan milliy va xalqaro o‘zaro ta‘silardan ajralib turolmaydi.

XXI asrda ta‘lim – barcha o‘zgarishlar va rivojlanishlar paydo bo‘ladigan markaz. Ta‘limda axborot texnologiyalari madaniyatga muhtoj. Ushbu madaniyatni apparat resurslaridan foydalanish bilan birga o‘rganish kerak.

Tizimni axborot texnologiyalaridan foydalanishga o‘rgatish kerak; aks holda, texnologiya va sarmoyani sotib olish va uzatish resurslarni isrof qilishdan boshqa narsa emas. Ushbu texnologiyalar hech qanday ma‘noda xolis bo‘lmasa-da, ular mavjud ijtimoiy tuzilmalarda ma‘lumot almashish vositasi sifatida ishlatilishi kerak. Ammo o‘zgarish jarayoni inson ijtimoiy institutlarining tabiatida bo‘lganligi sababli, ta‘lim tizimi ham ba‘zi o‘zgarishlarga moyil. Ammo asosiy muammo shundaki, rivojlanayotgan mamlakatlarning ta‘lim tizimi nafaqat rivojlangan mamlakatlarga ergashibgina qolmay, balki taraqqiyot yo‘lida o‘z ehtiyojlaridan kelib chiqib o‘sishi va rivojlanishi uchun qanday strategiyalarni qabul qilish kerak.

Rivojlangan mamlakatlar va Evropada axborot texnologiyalarining o‘rni va ta‘limdagi o‘rni haqida ma‘lumot berilgandan so‘ng, axborot jamiyati maydoniga qanday kirish va axborot texnologiyalaridan qanday foydalanish haqida bahs yuritiladi.

Bizning tajribamizga ko‘ra, internet texnologiyalaridan foydalanish talabalar bilimi va samaradorligini oshiradigan keng ko‘lamli echimlarni taqdim etadi. Maktabdagi amaliyot davrida biz talabalarining texnologiya yordamida yanada samarali ma‘lumotlarga ega bo‘lishini kuzatdik. Chunki u tilni o‘rganishda asosiy rol o‘ynaydi. XXI-asrda talabalar va o‘qituvchilar uchun kompyuterlashtirilgan jamiyat tashkil etildi va u erda ular raqamli ma‘lumotlarni olishlari va undan o‘zlarining professional hayotiy muammolari uchun foydalanishlari mumkin, o‘qitish jarayonida va ta‘lim tizimini modernizatsiya qilishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Adabiyotlar

1. Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги 637-сон Қонуни. – Т., 2020.
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли Қарори // Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси. – Т., 2018. – 6 июнь.
3. Абдуллаева Қ.М. Махсус фанларни ўқитишда бўлажак ўқитувчиларнинг касбий билим ва кўникмаларини шакллантиришнинг методик асослари: Пед. фан. номз. ... Дис. – Т., 2006. – 137 б.